ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน

ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวอัญชลี นางแล

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนซ์

รองศาสตราจารย์ คร.ต่าย เซี่ยงฉี ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ คร.เกียรติสุดา ศรีสุข กรรมการ

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับ ความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และหาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถ ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยตัวแปรอิสระที่ใช้ศึกษา ได้แก่ สติปัญญา ประกอบด้วยสมรรถภาพทางสมองทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านภาษา ด้านเหตุผล ด้านตัวเลข และความสามารถทางค้านการคิดทั้ง 3 ค้าน คือ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ความฉลาดทางอารมณ์ ประสบการณ์ในเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม ปัญหาด้านสถานการณ์ ไม่คาดคิด สภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวกทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ คือ แบบ ประชาธิปไตย แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบให้ความรักและสนับสนุน แบบยอมรับ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประกอบด้วย การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกภายใน โรงเรียน ลักษณะของกลุ่มเพื่อน และการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็น นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 426 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล เป็นแบบวัคสมรรถภาพทางสมอง 3 ด้าน แบบวัดความสามารถทางด้านการคิด 3 ด้าน แบบวัดประสบการณ์ในเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา 3 ด้าน แบวัดความฉลาดทางอารมณ์ แบบวัคสภาพแวคล้อมทางบ้านการอบรมเลี้ยงดู แบบวัคสภาพแวคล้อมในโรงเรียน 3 ค้าน และ แบบวัคความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันของนักเรียน 3 ค้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดย การวิเคราะห์การถคถอยแบบเพิ่มหรือลคตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Method) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหา ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า

- 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหา ชีวิตประจำวันด้านการเรียนของนักเรียน พบว่า มี 12 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สมรรถภาพทางสมองทั้ง 3 ด้าน ประสบการณ์ในเหตุการณ์ ที่เป็นปัญหาด้านการเรียน ความสามารถทางด้านการคิดทั้ง 3 ด้าน ความฉลาดทางอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 แบบ และพบว่า มี 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 คือ ประสบการณ์ในเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาด้านการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น
- 1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหา ชีวิตประจำวันค้านการคำเนินชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นของนักเรียน พบว่ามี 5 ปัจจัย ที่มี ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ .01 คือ สมรรถภาพทางสมองค้านเหตุผล สมรรถภาพทางสมองค้านตัวเลข ความสามารถทางค้านการคิดทั้ง 3 ค้าน พบว่ามี 2 ปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ .05 คือ ความฉลาดทางอารมณ์และ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย พบว่า มี 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระคับ .01 คือ สภาพแวคล้อมและสิ่งอำนวยความสะควกทางบ้าน และสภาพแวคล้อม ในโรงเรียนทั้ง 3 ค้าน
- 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหา ชีวิตประจำวันค้านสถานการณ์ไม่คาดคิดของนักเรียน พบว่ามี 5 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สมรรถภาพทางสมองค้านเหตุผล สมรรถภาพทาง สมองค้านตัวเลข ความสามารถทางค้านการคิดทั้ง 3 ค้าน พบว่ามี 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ พบว่ามี 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ลักษณะของกลุ่มเพื่อน และพบว่ามี 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกทาง บ้าน
- 1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหา ชีวิตประจำวันโดยรวมของนักเรียน พบว่า มี 6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สมรรถภาพทางสมองค้านเหตุผล สมรรถภาพทางสมองค้านตัวเลข ความสามารถทางค้านการคิดทั้ง 3 ค้าน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และ 6 ปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สมรรถภาพทางสมองค้านภาษา ประสบการณ์ในเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาด้านการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ความฉลาดทางอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและสนับสนุน

และการอบรมเลี้ยงคูแบบยอมรับความสามารถ พบว่ามี 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านลักษณะของกลุ่มเพื่อน และ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สภาพแวดล้อมและ สิ่งอำนวยความสะควกทางบ้าน การใช้สิ่งอำนวยความสะควกภายในโรงเรียน และการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมหลักสูตร

- 2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และผลการสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้
- 2.1 จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันด้าน การเรียนของนักเรียน (Y_1) มีทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถภาพทางสมองด้านตัวเลข (X_3) ความสามารถทางด้านการคิดสังเคราะห์ (X_8) ความฉลาดทางอารมณ์ (X_{10}) และการอบรมเลี้ยงดู แบบให้ความรักและสนับสนุน (X_{14}) ซึ่งนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_1 = 19.091 + .170X_3 + .195X_8 + .160 X_{10} + .062X_{14}$$

2.2 จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันด้าน การดำเนินชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นของนักเรียน (Y_2) มีทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถภาพทาง สมองด้านตัวเลข (X_3) ความสามารถทางด้านการคิดสังเคราะห์ (X_4) สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวย ความสะควกทางบ้าน (X_{11}) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_{12}) และสภาพแวดล้อม ในโรงเรียนด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน (X_{16}) ซึ่งนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_2 = 35.055 + .368X_3 + .527X_8 - .111X_{11} + .122X_{12} - .126X_{16}$$

2.3 จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันด้าน สถานการณ์ไม่คาดคิดของนักเรียน (Y_3) มีทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถภาพทางสมองด้าน ตัวเลข (X_3) ความสามารถทางด้านการคิดสังเคราะห์ (X_8) ความฉลาดทางอารมณ์ (X_{10}) การอบรม เลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ (X_{13}) และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านลักษณะกลุ่มเพื่อน (X_{14}) ซึ่งนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_3 = 30.942 + .348X_3 + .370X_8 - .256X_{10} + .126X_{13} - .076X_{16}$$

2.4 จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน โดยรวมของนักเรียน (Y) มีทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ สมรรถภาพทางสมองด้านตัวเลข (X_3) ความสามารถทางด้านการคิดสังเคราะห์ (X_4) สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกทางบ้าน (X_{11}) การอบรมเลี้ยงคูแบบประชาธิปไตย (X_{12}) และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านลักษณะของ กลุ่มเพื่อน (X_{16}) ซึ่งนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 88.614 + .927X_3 + 1.032X_8 - .172 X_{11} + .261X_{12} - .195X_{16}$$

Thesis Title Factors Affecting Daily Life Problem Solving Abilities of Third

Grade Level Students in Mueang Chiang Mai District

Author Ms.Anchalee Nanglae

Degree Master of Education (Educational Measurement and Evaluation)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Tay Chiengchee Chairperson

Assoc. Prof. Dr. Kaitsuda Srisuk Member

Abstract

The objective of this research was to study the relationship amongst some factors and the ability to solve the daily-life problems as well as some factors which had an effect on the problem solving ability of the students who learnt in the 3rd level educational classification.

The independent factors for the study were factors that had an effect on the problem solving ability of the students who learnt in the 3rd level educational classification such as intelligence which was composed of 3 aspects which were linguistic aspect, rational aspect, numeral aspect and the ability to think in 3 facets which were analytically thinking, synthetically thinking, and creative thinking, emotional intelligence, daily life problem solving experience which was consisted of learning problems, social problems in term of living together with other people, problem solving in case of emergency, environmental aspect on home conveniences, the 4 methods of bringing up children at home such as democratic pattern, the utility of reasons more than emotions, supporting bringing-up method, and the ability acceptant method, school surrounding and circumstances which were composed of school facilities, peer groups, and extra curriculum activities and participation.

The research population was composed of 426 learners in the 3rd level educational classification of second semester of the year 2008. The researching tool in gathering information was consisted of one format of 3-dimentional metal ability measurement, and one format of 3-aspect on problem solving in case of emergency, one format of 3-aspect on the assessment of emotional intelligence,

one format for the measurement of home bring-up method, one format for school circumstance measurement, one format for 3-aspect daily life problem solving ability, so all together there were 7 formats of assessment tools. The analysis of the data collected was performed through the progressive regression analytical method which was considered to be a stepwise method, it was found that

- 1. The relationship amongst the independent variance factors and the ability to solve daily life problems of the students in the 3rd level educational classification was found to have 12 optimistic factors
- 1.1 The relationship had optimistically significant at a level of 0.01 including the 3-aspects in metal ability, the 3-aspects in learning problem solving ability, 3-aspects in thinking ability, the emotional intelligence, and the 4-pattern of bringing up method, Additionally, it was also found that the relationship had positive significant at a level of 0.05 in problem solving ability in conjunction with the living together with other people.
- 1.2 There were 5 factors that got involvement with the living with other people; these 5 factors had optimistically significant at a level of 0.01 were rational metal ability, numeral ability, 3-aspect thinking ability; and there were 2 factors which had statically significant at a level of 0.05, those were emotional intelligence and democratic bringing –up method. There were 4 factors that had negative relationship significant at a level of 0.01 which were the home convenience and environment as well as the 3-aspect of the school circumstances.
- 1.3 The relationship in term of unexpected events, it was found that there were 5 factors that had optimistically significant at a level of 0.01 which were rational thinking ability, numeral thinking ability, 3-aspect thinking ability; and there were 2 factors in positive relationship which had statically significant at a level of 0.05, which were democratic bringing-up and the raising children with reasons more than emotions method. The peer group seemed to have statically significant at a level of 0.01 while the home environment and convenience seemed to have statically significant at a level of 0.05.
- 1.4 In short, the daily life problem solving ability of the students was found to have 6 factors at the statistical significance level of 0.01 which were rational thinking ability, numeral thinking ability, 3-aspect thinking ability, democratic bringing up at home, and 6 factors which had positive statically significant at a level of 0.05 were the linguistic ability, living together with

other people experience, emotional intelligence, raising children with reasons more than emotions, supportive bringing up, and bringing up with ability acceptance these 6 factors had optimistically significant at a level of 0.01. Home and school environment had statically significant at a level of 0.05.

- 2. In summary, the results of the study on various factors involving the problem solving in daily life of students could be put into equations as the following.
- 2.1 The study on the daily learning problems solving of the student (Y₁) had 4 factors which were numeral thinking ability (X_3) , synthetic thinking ability (X_8) , emotional intelligence (X_{10}) , supportive bringing up (X_{14}) , and could be put into an equation as the following.

$$\hat{Y}_1 = 19.091 + .170X_1 + .195X_2 + .160X_0 + .062X_{14}$$

 $\hat{Y}_1 = 19.091 + .170X_3 + .195X_8 + .160X_{10} + .062X_{14}$ 2.2 The study on the social cooperative daily problems solving of the student (Y_2) had 5 factors which were numeral thinking ability (X₃), synthetic thinking ability (X₃), supportive and convenience at home condition (X_{11}) , democratic bringing up (X_{12}) , and school environment (X₁₆), which could be put into an equation as the following.

$$\hat{Y}_2 = 35.055 + .368X_3 + .527X_8 + .111X_{11} + .122X_{12} + .126X_{10}$$

2.3 The study on the unexpected problems solving of the student (Y₃) had 5 factors which were numeral thinking ability (X_s), synthetic thinking ability (X_s), emotional intelligence (X_{10}) , more reason than emotion bringing up (X_{12}) , and school environment (X_{16}) which could be put into an equation as the following.

$$\hat{Y}_3 = 30.942 + .348X_3 + .370X_8 - .256X_{10} + .126X_{13} - .076 X_1$$

2.4 The study on the daily life problems solving of the student (Y) had 5 factors which were numeral thinking ability (X_3) , synthetic thinking ability (X_8) , home environment and convenience (X_{11}) , democratic bringing up (X_{12}) , and school environment and peer group (X_{16}) which could be put into an equation as the following.

$$\hat{Y} = 88.614 + .927X_3 + 1.032X_8 - .172X_{11} + .261X_{12} - .195X_{16}$$